

Avgiften till Europeiska unionen

27

Förslag till statens budget för 2020

Avgiften till Europeiska unionen

Innehållsförteckning

Tabellförteckning.....	4
1 Förslag till riksdagsbeslut	5
2 Avgiften till Europeiska unionen	7
2.1 Omfattning.....	7
2.2 Utgiftsutveckling	7
2.2.1 Risker för annan utgiftsutveckling	8
2.3 Mål	9
2.4 Resultatredovisning	9
2.4.1 Resultat.....	9
2.4.2 Analys och slutsatser	9
2.5 Politikens inriktning.....	10
2.6 Budgetförslag.....	11
2.6.1 1:1 Avgiften till Europeiska unionen.....	11

Tabellförteckning

Tabell 1.1	Anslagsbelopp	5
Tabell 2.1	Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen.....	8
Tabell 2.2	Härledning av utgiftsramen 2020–2022. Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen	8
Tabell 2.3	Anslagna medel och utfall för 2018	9
Tabell 2.4	Anslagsutveckling 1:1 Avgiften till Europeiska unionen.....	11
Tabell 2.5	Utgiftsutveckling för anslag 1:1 Avgiften till Europeiska unionen fördelat på anslagsposter.....	12

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att för budgetåret 2020 ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2020 (avsnitt 2.6.1).
2. Riksdagen anvisar ett ramanslag för budgetåret 2020 under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen enligt tabell 1.1.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag

1:1	Avgiften till Europeiska unionen	41 989 649
Summa		41 989 649

2 Avgiften till Europeiska unionen

2.1 Omfattning

Utgifterna under utgiftsområde 27 utgörs av Sveriges betalningar till Europeiska kommissionen för EU-budgeten. Europeiska unionens allmänna budget upprättas årligen inom en flerårig budgetram. Den nu gällande ramen omfattar perioden 2014–2020. EU-budgetens utgifter och inkomster ska vara i balans, dvs. vara lika stora, på årlig basis. Eftersom EU-budgetens inkomster huvudsakligen utgörs av avgifter från medlemsstaterna styr EU-budgetens utgiftsnivå i stor utsträckning utgiftsnivån för utgiftsområdet.

Avgifterna från medlemsstaterna benämns Europeiska unionens egna medel och regleras i enlighet med det s.k. egna medelsbeslutet. Det finns tre typer av egna medel: traditionella egna medel, en mervärdesskattebaserad avgift och en avgift baserad på medlemsstaternas bruttonationalinkomst (BNI), se vidare avsnitt 2.7. Traditionella egna medel utgörs av inkomster från den gemensamma tulltaxan.

Europeiska unionens rådsbeslut 2014/335/EU, Euratom av den 26 maj 2014 om systemet för egna medel för perioden 2014–2020 är sedan den 26 september 2016 ratificerat av alla EU:s medlemsstater, i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser. Beslutet kunde därmed träda i kraft den 1 oktober 2016 med retroaktiv verkan fr.o.m. den 1 januari 2014.

I systemet för egna medel finns ett antal bestämmelser och begränsningsregler som, i jämförelse med de flesta andra medlemsstaterna, i stor utsträckning påverkar Sveriges avgift till EU.

För det första har Storbritannien en särskild budgetreduktion. Reduktionen finansieras av övriga medlemsstater, vilket gör att Sveriges andel av finansieringen utgör en särskild del av

Sveriges EU-avgift. Sverige har dock tillsammans med Tyskland, Nederländerna och Österrike en reduktion på 75 procent av den ordinarie finansieringsandelen. Detta undantag finansieras av övriga medlemsstater, exklusive Storbritannien.

För det andra har Sverige, Tyskland och Nederländerna i och med ikraftträdandet av det ovan angivna beslutet om egna medel en nedsatt mervärdesskattebaserad avgift. Därmed uppgår Sveriges mervärdesskattebaserade avgift med retroaktiv verkan fr.o.m. 2014 till 0,15 procent av mervärdesskattebasen, vilket innebär en nedsättning om 0,15 procentenheter jämfört med det generella uttaget på 0,3 procent av mervärdesskattebasen.

Slutligen har Sverige, Nederländerna och Danmark även en reduktion av den BNI-baserade avgiften. Sveriges reduktion uppgår fr.o.m. 2014 till 185 miljoner euro per år i 2011 års priser.

2.2 Utgiftsutveckling

I tabell 2.1 redovisas utgiftsutvecklingen för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen. De svenska betalningarna av EU-avgiften har varierat kraftigt de senaste åren, trots att den underliggande avgiften ökat i en jämn takt varje år. Detta beror på ett antal stora engångseffekter. Dessa beskrivs närmare i skrivelsen Årsredovisning för staten 2018 (skr. 2018/19:101). Av samma skrivelse framgår att utfallet för 2018 uppgick till 34 960 miljoner kronor. Utfallet blev därmed 4 551 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2017 ökade avgiften till EU med 10 736 miljoner kronor (44,3 procent).

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Miljoner kronor

	Utfall 2018	Budget 2019 ¹	Prognos 2019	Förslag 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
Totalt för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen	34 960	40 914	39 383	41 990	52 046	53 464

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2019 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Den stora skillnaden beror delvis på den återbetalning för retroaktiva rabatter som EU gjorde till Sverige under 2017 på sammanlagt 7 800 miljoner kronor, vilket innebar att utfallet för 2017 blev lägre än förväntat. EU återbetalade även avgifter under 2018, men inte lika mycket (3 700 miljoner kronor). Återbetalningarna har alltså påverkat jämförelsen mellan åren med knappt 4 100 miljoner kronor. Den återstående skillnaden beror främst på att den avgift som baseras på BNI blev högre 2018 än 2017.

400 miljoner kronor. Prognosen avseende Sveriges avgift för 2020 baseras på kommissionens förslag för EU:s årsbudget 2020.

Att avgiften förväntas öka relativt kraftigt 2021 och 2022 beror framför allt på ett antagande om att utbetalningar av medel från EU-fonder inom ramen för den nuvarande programperioden kommer att ske senare än vad som tidigare beräknats, samt att eventuella nedsättningar av avgiften (rabatter) inte väntas genomföras kassamässigt de första åren av den nya programperioden.

Tabell 2.2 Härledning av utgiftsramen 2020–2022. Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Miljoner kronor

	2020	2021	2022
Anvisat 2019¹	40 914	40 914	40 914
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Varav BP20			
Övriga makroekonomiska förutsättningar			
Volym			
Överföring till/från andra utgiftsområden			
Varav BP20			
Övrigt	1 076	11 132	12 550
Ny ramnivå	41 990	52 046	53 464

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

I tabell 2.2 redovisas de faktorer som styr EU-avgiften under posten Övrigt. För närmare uppgifter om de delar som ingår i EU-avgiften, se tabell 2.5. Överskottet från 2018 års EU-budget uppgick till 1800 miljoner euro. Överskottet förs upp som en inkomst i 2019 års budget, vilket beräknas minska Sveriges avgift för 2019 med ca

2.2.1 Risker för annan utgiftsutveckling

Det finns betydande risker för en annan utgiftsutveckling än den som förutses i prognosen. Sveriges avgift till EU beror på de faktiska utgifterna på EU-budgeten och hur stor andel av dessa som Sverige ska finansiera.

EU:s årsbudget beslutas först i november eller december året före budgetåret. Dessutom tillkommer ändringsbudgetar som beslutas under det aktuella året. Storleken på EU:s årsbudget och ändringsbudgetar påverkar Sveriges avgift. Även tidpunkterna för antagandet och genomförandet av ändringsbudgetar kan påverka Sveriges avgift ett annat år än beslutsåret.

Sveriges andel av finansieringen av utgifterna på EU-budgeten påverkas bl.a. av hur Sveriges tillväxt utvecklar sig i förhållande till övriga medlemsstater. Vidare påverkas avgiften av hur medlemsstaternas mervärdesskattebas utvecklas. Initialt baseras Sveriges och andra medlemsstaters andelar på prognoser av den ekonomiska utvecklingen. Det medför att den faktiska avgiften kan komma att variera beroende på den faktiska utvecklingen i Sverige och övriga medlemsstater. Dessutom påverkas

avgiften av de faktiska inkomsterna från tulluppbörden.

I tabell 2.1 redovisas utgiftsutvecklingen för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen. Beräkningarna tar inte hänsyn till de effekter på den svenska EU-avgiften som Storbritanniens aviserade utträde ur Europeiska unionen kan få. Utträdet ska enligt överenskommelsen vid det Europeiska Rådet den 11 april 2019 ske senast den 31 oktober samma år. Beroende på om ett avtal om utträdet kan ingås, och hur utträdesvillkoren ser ut, får utträdet olika effekt på EU:s budget och därmed på den svenska avgiften till EU.

2.3 Mål

Målet för den svenska budgetpolitiken i EU är att prioritera gemensamma utmaningar som mer effektivt hanteras på EU-nivå än av de enskilda länderna var för sig, exempelvis miljö och klimat, forskning, migration, säkerhet och att utveckla den inre marknaden. Målet innebär att Sverige ska verka för en effektiv och återhållsam budgetpolitik inom EU. Målet innebär även att Sverige ska verka för en kostnadseffektiv användning av EU:s budgetmedel (prop.1994/95:40, bet. 1994/95:FiU5, rskr. 1994/95:67).

2.4 Resultatredovisning

2.4.1 Resultat

EU-budgeten för 2018

Utgifterna på EU-budgeten delas in i betalningsbemyndiganden (betalningar) och åtagandebemyndiganden (åtaganden). Ett åtagande som görs i EU-budgeten kan leda till betalningar såväl det aktuella budgetåret som kommande år, medan betalningarna motsvarar faktiska utgifter.

Regeringen bemyndigades efter förslag i budgetpropositionen att för 2018 ingå högst det utgiftsåtagande som följde av den fastställda EU-budgeten för samma år. De totala ingångna åtagandena under 2018 uppgick till 168 859 miljoner euro, inklusive åtaganden från tidigare år som ännu inte resulterat i betalningar. Åtagandena resulterade i betalningar om totalt 152 661 miljoner euro. Vid utgången av 2018 fanns därmed utestående åtaganden från 2018 och tidigare år på sammanlagt 280,6 miljoner

euro, vilket var en ökning med 5,2 procent jämfört med 2017.

Sveriges avgift till EU 2018

Utfallet för den svenska EU-avgiften 2018 blev 34 960 miljoner kronor (se tabell 2.2), vilket var lägre än de medel som anvisades i statens budget. En mer utförlig redogörelse för utfallet finns i regeringens skrivelse Årsredovisning för staten 2018 (skr. 2018/19:101 s. 141).

Tabell 2.3 Anslagna medel och utfall för 2018

Miljoner kronor

	Anslag	Utfall
1:1 Avgiften till Europeiska unionen	39 511	34 960
Totalt utgiftsområde 27	39 511	34 960

Nedsättningen av Sveriges del av finansieringen av Storbritanniens särskilda budgetreduktion uppgick för 2018 till ca 1,4 miljarder kronor.

EU-budgeten för 2019

EU:s årsbudget för 2019 antogs av Europaparlamentet den 1 december 2018. Den beslutade budgeten (exklusive ändringsbudgetar) för 2019 uppgår till 165,8 miljarder euro i åtagandanslag och 148,2 miljarder euro i betalningsanslag. Det motsvarade en ökning om ca 3,5 procent av åtagandanslag och en minskning om ca 2,4 procent av betalningsanslag i förhållande till den beslutade budgeten för 2018.

2.4.2 Analys och slutsatser

I arbetet med EU:s årsbudget är det fortsatt av stor vikt att respektera de finansiella ramarna i den fleråriga budgetramen och verka för realistiska prognoser så att överbudgetering undviks. Att göra analyser av tidigare årsutfall är en viktig del i detta.

Utfallet för EU-budgeten 2018 innebar att betalningarna ökade i förhållande till 2017. Betalningarna var 10 736 miljoner kronor högre 2018 än föregående år. Nivån på den beslutade budgeten för 2019 blev något lägre vad gäller betalningar än enligt Europeiska kommissionens

förslag, vilket regeringen ser positivt på. Däremot ökade åtagandena något i förhållande till kommissionens förslag.

Sammanfattningsvis bedöms resultaten inom området i huvudsak ligga i linje med målet för Sveriges budgetpolitik i EU.

2.5 Politikens inriktning

Den svenska EU-budgetpolitikens grundläggande mål är, som tidigare anförts, en återhållsam budget som prioriterar EU-gemensamma utmaningar och effektiva program. Regeringen avser att verka för restriktivitet i behandlingen av kommande årsbudgetar och nästa fleråriga budgetram. Storbritanniens aviserade utträde ur unionen kommer att medföra stora konsekvenser för EU:s budget, och regeringen anser att budgeten måste anpassas därefter. Regeringen avser vid förhandlingarna om budgetramen även verka för en omprioritering av utgifter till förmån för ändamålsenliga åtgärder som har ett tydligt europeiskt mervärde. Effektivitet och återhållsamhet utgör viktiga element för Sverige i behandlingen av EU:s årsbudget och löpande EU-budgetrelaterade frågor. Vägledande för Sverige är vidare principerna om subsidiaritet, europeiskt mervärde, proportionalitet, resultat-inriktning, kostnadseffektivitet och en sund ekonomisk förvaltning.

Europeiska kommissionens förslag till budget för 2020 innebär en ökning med 3,5 procent i betalningsanslag jämfört med den beslutade budgeten för 2019. Förslaget leder enligt kommissionen till en marginal på 19 miljarder euro upp till betalningstaket för 2020 i enlighet med den fleråriga budgetramen. För regeringen är restriktivitet en grundläggande hållning i den fortsatta behandlingen av budgetförslaget för 2020. Detta innebär bl.a. att betalningsanslagen bör läggas på rimliga nivåer, att effektiva och ändamålsenliga program som ger ett tydligt europeiskt mervärde ska prioriteras och att tillräckliga marginaler upprätthålls mellan årsbudgeten och taken i budgetramen.

2.6 Budgetförslag

2.6.1 1:1 Avgiften till Europeiska unionen

Tabell 2.4 Anslagsutveckling 1:1 Avgiften till Europeiska unionen

Tusental kronor

År	Utfall	34 959 987	Anslags-sparande	4 550 645
2018	Utfall	34 959 987	Anslags-sparande	4 550 645
2019	Anslag	40 913 834 ¹	Utgifts-prognos	39 382 502
2020	Förslag	41 989 649		
2021	Beräknat	52 045 672		
2022	Beräknat	53 463 777		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2019 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för betalning av Sveriges avgift till Europeiska unionens allmänna budget. Anslaget får även användas för eventuella krav från Europeiska kommissionen på dröjsmålsränta på grund av försenade inbetalningar av egna medel.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att ingå de ekonomiska åtaganden som följer av åtagandebemyndiganden i EU-budgeten för budgetåret 2020.

Skälen för regeringens förslag: Medlemsstaternas avgifter används för att finansiera EU-budgetens betalningar under innevarande år. De åtaganden som staten ingår på området avser EU-budgetens åtagandebemyndiganden för det innevarande år, vilka kan resultera i betalningar innevarande eller kommande år. I Europeiska kommissionens budgetförslag för 2020 föreslås att åtagandebemyndiganden om 168 797 miljoner euro ska ställas till förfogande för 2020. Sveriges totala andel beräknas uppgå till 2,6 procent, vilket motsvarar ca 4 389 miljoner euro. Budgetförslaget behandlas för närvarande av unionens budgetmyndighet. Regeringen bör därför bemyndigas att ingå de ekonomiska åtaganden som

följer åtagandebemyndigande i EU-budgeten för budgetåret 2020.

Regeringens överväganden

Sveriges avgift till EU-budgeten beräknas för 2019 uppgå till 40 914 miljoner kronor.

EU-avgiften består av fem delposter. Prognosen för avgiften består därför av beräknat utfall för respektive delpost (se tabell 2.4).

Inkomster från den gemensamma tulltaxan utgör egna medel för Europeiska unionen och betalas in efter faktisk uppbörd. Medlemsstaterna får för perioden 2014–2020 behålla 20 procent av uppbörden för att täcka sina administrativa kostnader. Beloppen i tabell 2.5 avser inbetalningarna till Europeiska kommissionen, dvs. efter avdrag för administrativa kostnader. Tulluppbörden redovisas under inkomsttitel 1511 *Tullmedel*. Regeringen beräknar att tullavgiften för 2020 kommer att uppgå till 5 755 miljoner kronor.

Den mervärdesskattebaserade avgiften beräknas som en andel av medlemsstatens mervärdesskattebas. För 2014–2020 betalar Sverige en mervärdesskattebaserad avgift på 0,15 procent av mervärdesskattebasen. Den generella uttagssatsen är 0,30 procent. Efter det att beslutet om egna medel trädde i kraft den 1 oktober 2016 tillämpas nedsättningen löpande fr.o.m. 2017 t.o.m. 2020.

Europeiska unionens samlade uttag av BNI-baserad avgift beräknas som en restpost, dvs. uttaget beräknas så att det ska täcka EU-budgetens återstående finansieringsbehov efter att samtliga länders traditionella egna medel och mervärdesskattebaserade avgifter dragits av från den budgeterade utgiftsnivån. Respektive medlemsstats andel fastställs som dess andel av EU:s samlade BNI. Om en medlemsstats BNI ökar i förhållande till övriga medlemsstater, ökar andelen och därmed den BNI-baserade avgiften mellan beräkningstillfällena.

Sveriges reduktion av den BNI-baserade avgiften motsvarar 185 miljoner euro per år i 2011 års priser. Den BNI-baserade avgiften beräknas

för 2020 uppgå till 32 390 miljoner kronor, vilket inkluderar den beräknade avgiften för Storbritanniens budgetreduktion på 475 miljoner kronor. Den senare avgiften upphör givetvis vid ett utträde före 2020.

Regeringen föreslår att 41 989 649 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Avgiften till Europeiska unionen* för 2020. För 2021 och 2022 beräknas anslaget till 52 045 672 000 kronor respektive 53 463 777 kronor.

Tabell 2.5 Utgiftsutveckling för anslag 1:1 Avgiften till Europeiska unionen fördelat på anslagposter

Miljoner kronor

	Utfall 2018	Budget 2019 ¹	Prognos 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
Tullavgift	4 471	6 321	6 321	5 755	5 964	6 181
Mervärdesskattebaserad avgift	3 208	3 321	3 321	3 370	6 984	7 238
BNI-baserad avgift	26 830	30 809	29 278	32 390	38 603	40 046
Storbritanniens budgetreduktion	451	461	461	475	494	0
Summa	34 960	40 914	39 383	41 990	52 046	53 464

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Anmärkning: Beloppen på respektive anslagspost är avrundade och stämmer därför inte överens med summan. Beloppen på respektive anslagspost är preliminära och fastställs i regleringsbrev för anslaget.